Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Postbus 20018 2500 EA DEN HAAG **Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen** Directie Beschermen, Aanpakken en Voorkomen

Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 20301 2500 EH Den Haag www.rijksoverheid.nl/jenv

Uw kenmerk 2021Z00069

Ons kenmerk 3187570

Datum 26 januari 2021 Onderwerp Antwoorden Kamervragen second opinion

> Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

In antwoord op uw brief van 5 januari 2021 deel ik u, mede namens de minister van brief behandelen.

Justitie en Veiligheid, mee dat de schriftelijke vragen van het lid Van Nispen (SP) over de pilot second opinion worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister voor Rechtsbescherming,

Sander Dekker

Antwoorden van de minister van Justitie en Veiligheid en voor Rechtsbescherming op de schriftelijke vragen van het lid Van Nispen (SP) over de second opinion voor nabestaanden (ingezonden 5 januari 2021, 2021Z00069)

Directoraat-Generaal Straffen en BeschermenDirectie Beschermen,
Aannakken en Voorkomen

Datum

26 januari 2021

Ons kenmerk

Vraag 1

Herinnert u zich nog de motie van het lid Van Nispen en de motie van het lid Van Toorenburg die aanleiding hebben gegeven tot de pilot met een second opinion bij het Openbaar Ministerie in Noord- Holland?¹²³

Antwoord vraag 1

Ja.

Vraag 2

Wanneer kan de Kamer de evaluatie van die pilot tegemoetzien?

Antwoord vraag 2

De pilot is zeer recent, op 31 december 2020, afgerond. De resultaten van de pilot worden nu nader geduid en besproken. Ik zal u over de resultaten van de pilot informeren in de volgende voortgangsbrief Slachtofferbeleid, die ik naar verwachting in het voorjaar 2021 aan de Tweede Kamer zal sturen.

Vraag 3

Is de bejegening van nabestaanden bij het verkrijgen van een second opinion bij twijfel aan de doodsoorzaak de laatste jaren volgens u verbeterd? Zo ja, waar blijkt dat uit? Kent u de signalen dat deze bejegening van nabestaanden nog steeds te wensen overlaat?

Antwoord vraag 3

Ik vind het van belang dat nabestaanden die vragen of twijfels hebben over de doodsoorzaak van hun familielid zoveel mogelijk antwoord op hun vragen krijgen. Het kan in zijn algemeenheid tot de taak van het Openbaar Ministerie worden gerekend om zo open mogelijk te zijn naar nabestaanden. Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het tijdig en adequaat informeren van nabestaanden bij overlijdensonderzoeken. Het Openbaar Ministerie heeft in 2018 een tweetal Aanwijzingen aangepast in die zin dat ruimhartig wordt omgegaan met verzoeken van nabestaanden tot inzage in het dossier. Daarnaast is op 1 september 2019 de pilot second opinion van start gegaan bij het Openbaar Ministerie in Noord-Holland. De pilot is er mede op gericht geweest om te bekijken op welke manier vragen van nabestaanden zoveel mogelijk beantwoord kunnen worden en twijfel over de conclusie van het Openbaar Ministerie over de doodsoorzaak zoveel als mogelijk kan worden weggenomen. Binnen de pilot is ook aandacht geweest voor de (wijze van) communicatie met nabestaanden en hun eventuele raadslieden.

De pilot wordt op dit moment geëvalueerd. Bij het beoordelen van resultaten van de pilot zal ook, waar opportuun, de slachtofferadvocatuur worden bevraagd op haar ervaringen ten aanzien van de bejegening van nabestaanden in de pilot.

¹ Kamerstuk 34 550 VI, nr. 42

² Kamerstuk 33 552, nr. 46

³ Kamerstuk 33 552, nr. 55

Vraag 4

Bent u ervan op de hoogte dat een tweede inzagemoment van het politiedossier door nabestaanden, hun raadspersoon en eventuele deskundigen geregeld verhinderd wordt, omdat daar vaak de noodzaak niet van in wordt gezien? Bent u ervan op de hoogte dat deskundigen niet namens de nabestaanden inzage krijgen in het politiedossier, met het argument dat niet uitgesloten zou kunnen worden dat deze deskundigen - al dan niet publiekelijk - (ongefundeerde) beschuldigingen zouden uiten? Wat vindt u daarvan?

Directoraat-Generaal Straffen en BeschermenDirectie Beschermen, Aannakken en Voorkomen

Datum 26 januari 2021

Ons kenmerk

Antwoord vraag 4

Nabestaanden kunnen verzoeken om inzage in het dossier op grond van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) als zij vragen of twijfels over de doodsoorzaak van een familielid hebben. Ook is inzage mogelijk ten behoeve van rouw- en traumaverwerking. Het Openbaar Ministerie gaat in beginsel ruimhartig om met verzoeken tot inzage van nabestaanden. Hierbij wordt wel rekening gehouden met de privacybelangen van derden in het dossier, de aanwezigheid van mogelijk schokkende afbeeldingen en andere (opsporings)belangen.

Ik vind het van belang dat nabestaanden voldoende gelegenheid krijgen om het dossier in te zien, ook als zij dat een tweede keer willen. Ik heb hier aandacht voor gevraagd bij het Openbaar Ministerie. Het Openbaar Ministerie heeft daarop aangegeven dat een tweede inzagemoment in beginsel tot de mogelijkheden behoort.

Indien nabestaanden verzoeken om inzage van het dossier door een deskundige om andere redenen dan persoonlijke rouw- of traumaverwerking, bijvoorbeeld voor het laten verrichten van extern onderzoek door een deskundige, dan maakt de officier van justitie per geval een belangenafweging. Aan de ene kant is er het belang van de nabestaanden. Anderzijds wordt meegewogen of er risico's verbonden zijn aan de inzage van de documenten uit het dossier. Het gaat hier om een beoordeling die per zaak moet worden gemaakt, waarbij de feiten en omstandigheden van de individuele zaak moeten worden afgewogen.

Vraag 5

Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat deze behandeling van nabestaanden verbeterd wordt, inclusief het recht op een second opinion en inzage in het politiedossier, niet alleen op papier maar vooral ook in de praktijk?

Antwoord vraag 5

Ik heb het Openbaar Ministerie verzocht om de mogelijkheid tot een tweede inzagemoment en het beleid ten aanzien van de inzage door een deskundige intern onder de aandacht te brengen. Ten aanzien van de pilot second opinion wacht ik eerst de resultaten daarvan af, waarna ik de Kamer daarover zal informeren.